

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžd/37/2012
Identifikačné číslo spisu:	5012200303
Dátum vydania rozhodnutia:	22.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5012200303.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu M. C., narodeného X. V. XXXX, bytom Y, právne zastúpeného Mgr. Jánom Páchnikom, advokátom, so sídlom Veľká okružná 26A, Žilina, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, (predtým Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát, Kuzmányho 26, Žilina), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. KRPZ-ZA-KDI-SK-18/2012 zo dňa 29. februára 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/35/2012-82 zo dňa 18. septembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/35/2012-82 zo dňa 18. septembra 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie o priestupku

Rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine, Okresného dopravného inšpektorátu zo dňa 9. januára 2012, č. k. ORP-P-417/DI-E-2010 bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v čase spáchania skutku (ďalej len zákon o priestupkoch alebo ZP), pretože svojim konaním porušil § 3 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase spáchanie skutku (ďalej len zákon o cestnej premávke alebo ZCP) tým, že dňa 30. júna 2010 o 1.20 hod. viedol bicykel po ulici Dúbravca v obci Martin v smere jazdy od OD Kaufland ku križovatke ulíc Dúbravca a F. Štefunku, kde bol hliadkou OO PZ Martin - Východ predpísaným spôsobom zastavený a kontrolovaný. V rámci oprávnení policajta pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky bol vodič nemotorového vozidla Mário Korchan vyzvaný

vykonať dychovú skúšku certifikovaným elektronickým meračom Alcotest 7410, AKMJ-0693, ktorú odmietol vykonať.

Za tento priestupok bola žalobcovi podľa § 22 ods. 2 písm. a/ s poukázaním na § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch uložená sankcia - pokuta vo výške 300,- Eur. Zároveň bol podľa § 79 ods. 1 Zákona o priestupkoch zaviazaný uhradiť trovy konania vo výške 16,- Eur.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, na základe ktorého Krajský dopravný inšpektorát v Žiline (ďalej len žalovaný) rozhodnutím č. p.: KRPZ-ZA-KDI-SK-18/2012 zo dňa 29. februára 2012 zmenil výšku sankcie pokuty z 300,- Eur na 250,- Eur. Odôvodnil to ustanovením § 87 ods. 4, veta tretia ZP a teda tým, že takáto výška pokuty bola uvedená v rozkaze o uložení sankcie a skutkový stav sa ani na ústnom pojednávaní nezmenil.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Krajský súd v Žiline na základe žaloby žalobcu preskúmal správne konanie a rozhodnutia v ňom vydané. Žalobca v žalobe navrhol napadnuté rozhodnutia zrušiť, pretože sa domnieval, že v jeho prípade správny orgán nemal dostatočne preukázané naplnenie skutkovej podstaty podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZP, keďže z vykonaného dokazovania vyplýva len to, že sa odmietol podrobiť dychovej skúške a o vykonanie krvnej skúšky ani iného vyšetrenia na zistenie prítomnosti alkoholu krvi nežiadal a zároveň z vykonaného dokazovania vyplýva, že policajný orgán ho na vykonanie vyšetrenia krvnou skúškou a ani lekárom nevyzval a ani nepožiadaval. Správny orgán zúžil, podľa žalobcu, pojem „odmietne sa podrobiť lekárskemu vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom“ na odmietnutie vykonať dychovú skúšku, pričom žalobca vykonanie na zistenie požitia alkoholu v krvi alebo inej návykovej látky krvnou skúškou ani lekárom neodmietol. Zastáva názor, že odkaz pod čiarou formulovaný pri § 22 ods. 1 ZP je pre policajný orgán záväzný a tento je povinný podľa neho postupovať. Odkazuje na § 5 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z., ktorý stanovuje postup policajného orgánu v prípade zisťovania požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a od toho sa policajný orgán nemôže odchýliť. V zmysle tohto zákonného ustanovenia o vykonanie krvnej skúšky môže požiadať osoba preverovaná alebo policajný orgán. Zákon nešpecifikuje, že ide o oprávnenie len preverovanej osoby alebo len policajného orgánu. V priebehu celého konania však nebolo preukázané, že žaloba bol policajným orgánom požiadaný o vykonanie krvnej skúšky a tejto sa on odmietol podrobiť, resp. lekárskemu vyšetreniu podľa § 5 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z. Skutková podstata § 22 ods. 1 písm. a) ZP nehovorí len o odmietnutí vyšetrenia dychovou skúškou, ale zároveň musí dôjsť aj k odmietnutiu krvnej skúšky a odmietnutiu určenia stavu opitosti lekárom podľa citovaného ustanovenia. Z týchto dôvodov žiadal napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové správne rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov konania.

Žalovaný sa k veci vyjadril podaním zo dňa 14. júna 2012. Zotrval na skutkových zisteniach a právnych záveroch uvedených v napadnutom rozhodnutí a navrhol, aby súd konanie zastavil, keďže žaloba bola podaná oneskorene. Rozhodnutie žalovaného bolo žalobcovi doručené dňa 7. marca 2012 a žaloba bola podaná dňa 9. mája 2012. Okrem toho považoval žalobné námietky za neopodstatnené, nespôsobilé spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd v Žiline preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako i postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu podľa § 247 a nasl. O.s.p., pričom zistil, že postup pred vydaním napadnutého rozhodnutia i samotné napadnuté rozhodnutie žalovaného je zákonné a preto ho podľa § 250j ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok odôvodnil tým, že žaloba na Krajský súd v Žiline bola podaná elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom dňa 7. mája 2012. Rozhodnutie žalovaného bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 7. marca 2012, teda žaloba bola podaná v zákonnej lehote podľa § 250b ods. 1 O.s.p.

Zo správneho spisu skutočnosť, že žalobca sa odmietol podrobiť dychovej skúške na zistenie alkoholu v krvi, vyplýva z listinných dôkazov: správy o výsledku objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky zo dňa 30. júna 2010, z úradného záznamu č.p.: ORP-P-648/OPP-10-2010 zo dňa 30. júna 2010, podpísaného ppráp. O. G. a stržm. Z. A. a z úradného záznamu z vyťaženia zo dňa 30. júna 2010, poznačeného ppráp. O. G.. Uvedenú skutočnosť žalobca nenamietal ani nerozporoval.

Zo správy o výsledku objasňovania priestupku ďalej vyplýva, že žalobca bol poučený o spôsobe vykonania dychovej skúšky elektronickým prístrojom, o práve požiadať o odber krvi a následne bol upozornený, že náklady za vykonaný odber krvi na jeho žiadosť bude hradiť sám. Odber krvi nežiadal. Na správe o výsledku objasňovania sa nachádza podpis žalobcu a tiež pod poučením o možnosti požiadať na vlastné náklady o odber krvi - žalobca uvedené nespochybnil. V správe sa žalobca vyjadril, že po Ul. Dúbravca sa pohyboval na bicykli po chodníku, a nie po cestnej komunikácii. Nevidí dôvod dychovej skúšky.

Z týchto dôvodov krajský súd, nezistiac pochybenie ani vo výroku o uložení sankcie a jej výške, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

III.

Odvolanie, vyjadrenie

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Opakovane namietal, že rozhodnutie pokladá za nesprávne, keďže podľa jeho názoru napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Podľa názoru žalobcu zákon dáva občanovi možnosť voľby (§ 5 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z.) zistenia alkoholu v krvi a až po vyčerpaní všetkých možností je možné pristúpiť k postihu. Podľa neho nie je možné, aby po nevyčerpaní možností uvedených v § 5 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z., podľa ktorého: „Vyšetrenie na zistenie alkoholu sa vykonáva dychovou skúškou prístrojom, ktorým sa určí objemové percento alkoholu v krvi. Ak sa osoba odmietne podrobiť takému vyšetreniu, možno na požiadanie vykonať lekárske vyšetrenie odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu. Ak osoba odmieta takéto lekárske vyšetrenie, 6) stupeň opitosti určí lekár podľa medicínskych klinických príznakov.“ bol za využitie tohto práva trestaný. Dodal, že v priebehu celého konania nebolo preukázané, že bol policajným orgánom požiadaný o vykonanie krvnej skúšky a tejto sa odmietol podrobiť, resp. sa odmietol podrobiť lekárske vyšetreniu podľa § 5 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z. Trval na tom, že jeho konanie nenapĺňa zákonné znaky priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZP. Navrhol preto zmeniť napadnutý rozsudok tak, že odvolací súd v celom rozsahu vyhovie jeho žalobe, zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného a vráti mu vec na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje s napadnutým rozsudkom a odvolanie považuje za nedôvodné.

IV.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodnutím číslo SLV-PS-1120/2012 z 12. decembra 2012 v zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zrušilo k 31. decembru 2012 okrem iných aj rozpočtovú organizáciu Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Žiline, pričom práva a povinnosti zrušenej organizácie prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Nakoľko pôvodne žalovaný ako právnická osoba uvedeným dňom zanikol, účastníkom konania na strane žalovaného sa stalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky z titulu právneho nástupníctva. Pod všeobecným označením žalovaný v texte je preto nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. Odvolací súd vzhľadom na nepochybné dôkazy preukazujúce vinu žalobcu nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na

internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 22. mája 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bol žalobca uznaný za vinného z priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej iba ZP) na vyššie uvedenom skutkovom základe, za ktorý mu bola podľa § 22 ods. 2 písm. a/ s poukázaním na § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch uložená sankcia - pokuta vo výške 300,- Eur. Zároveň bol podľa § 79 ods. 1 Zákona o priestupkoch zaviazaný uhradiť trovy konania vo výške 16,- Eur. Na základe odvolania žalobcu žalovaný rozhodnutím č. p.: KRPZ-ZA-KDI-SK-18/2012 zo dňa 29. februára 2012 zmenil výšku pokuty z 300,- Eur na 250,- Eur. Odôvodnil to ustanovením § 87 ods. 4, veta tretia ZP a teda tým, že takáto výška pokuty bola uvedená v rozkaze o uložení sankcie a skutkový stav sa ani na ústnom pojednávaní nezmenil.

Podľa § 2 ods. 1 ZP, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZP, priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto ako vodič vozidla sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, 3a) hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Podľa § 3 ods. 2, písm. c) ZCP, účastník cestnej premávky je ďalej povinný poslúchnuť pokyn, výzvu alebo príkaz policajta súvisiaci s výkonom jeho oprávnení pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, strpieť výkon jeho oprávnení, ako aj pokyny iných osôb, ktoré na to oprávňuje tento zákon alebo osobitný predpis.

Podľa § 51 zákona ZP, ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

Preskúmaním predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že správne orgány aplikovali správne najmä ustanovenia zákona o priestupkoch na vzniknutú situáciu, najmä na posúdenie skutku, a pochybenie pri ukladaní sankcie následne žalovaný napravil na základe odvolania žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, spravujúc sa citovanými ustanoveniami zákonov, vzhľadom na jednoznačnosť skutkového a právneho stavu v prerokúvanej veci, v podstate odkazuje na konanie pred krajským súdom a odôvodnenie jeho napadnutého rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

So zreteľom na to, že z vykonaných dôkazov je nepochybné, že skutok sa stal tak, ako bol uvedený v napadnutých rozhodnutiach správnych orgánov, nemá odvolací súd v podstate čo dodať. Z uvedených dôkazov a rozhodnutí vyplynulo, že žalobca bol zastavený hliadkou Policajného zboru a na jej vyzvanie sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie alkoholu v dychu a neskôr po zákonom poučení, ktoré vzal na vedomie a podpísal ho, odmietol i odber krvi na zistenie alkoholu.

Odvolací súd pochybenie v konaní správnych orgánov nezistil, rovnako ani v konaní krajského súdu. Výhrady žalobcu na adresu správnych orgánov, že prezumpcia neviny sa vzťahuje i na možnosť odmietnuť vyšetrenie na zistenie alkoholu v krvi, nemá oporu v zákone ani v Ústave Slovenskej republiky.

Podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje. Slobody

podľa odsekov 1 a 2 môžu byť obmedzené zákonom, ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody.

Zásada prezumpcie neviny nie je široko koncipovaným právom zakazujúcim orgánom objasňujúcim priestupok podľa zákona zasiahnuť do nedotknuteľnosti osoby a slobody jej pohybu v prípade, ak je to nevyhnutné pre udržanie verejného poriadku, do ktorého možno zahrnúť i bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

Podozrenie z požitia alkoholických nápojov, k čomu sa napokon žalobca zakročujúcim príslušníkom polície sám bez akéhokoľvek popudu priznal, oprávňovalo policajtov v rámci zákona o policajnom zbore i ZCP požiadať žalobcu o dychovú skúšku a po jej odmietnutí poučiť o možnosti požiadať o krvnú skúšku na zistenie alkoholu.

Krajský súd i žalovaný rozhodli správne a správne posúdili, že už prvé odmietnutie dychovej skúšky bez toho, aby žalobcovi hrozilo nebezpečenstvo pre jeho zdravie, naplnilo zákonné znaky skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZP. Ak by také nebezpečenstvo žalobcovi reálne hrozilo a vedel by ho preukázať, prichádzal by do úvahy odber krvi na jeho vlastné náklady. Žalobca však dychovú skúšku odmietol s odôvodnením, že riadil bicykel po chodníku a bol už v minulosti prísne postihnutý za jazdu na bicykli (zrejme tiež pod vplyvom alkoholu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto stotožnil so záverom krajského súdu, že rozhodnutie žalovaného je zákonné a jeho odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil s tým, že v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Žiline.

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nemal úspech v odvolacom konaní a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.